

WARMIA I MAZURY POLSKA UNIA EUROPEJSKA

Biuletyn informacyjny

Lipiec-sierpień 2025 r.

Biuletyn przygotowany przez Gabinet Marszałka w Urzędzie Marszałkowskim
Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie oraz Biuro Regionalne
Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Brukseli

SPIS TREŚCI

UNIJNE AKTUALNOŚCI	2
Kodeks dla AI	2
Elektroniczne granice	3
Większy handel z Mołdawią	4
Korea Południowa w „Horyzont Europa”	5
Nowe etapy dekarbonizacji	6
DUŃSKA PREZYDENCJA W RADZIE UNII EUROPEJSKIEJ	8
UNIA EUROPEJSKA LOKALNIE	10
167. Sesja Plenarna Europejskiego Komitetu Regionów	10
Z BIURA W BRUKSELI	12
Spotkanie NECSTouR Advocacy Group	12
Wizyta studyjna studentów Akademii Finansów i Biznesu Vistula Filia w Olsztynie	14
Sprawy bieżące	14
WYDARZENIA W DOMU POLSKI WSCHODNIEJ	15
Spotkania z cyklu „Kawa z ekspertem”	15
Współpraca transgraniczna – wyzwania dla bezpieczeństwa i rozwoju	16
Polish BBQ – Bez krawata i bez szpilek	16
Sprawy bieżące	17
PROGRAMY, PROJEKTY, STAŻE, STYPENDIA	18

Departament Współpracy Międzynarodowej

Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego

ul. Emilii Plater 1

10-562 Olsztyn

e-mail: dwm@warmia.mazury.pl

tel.: 89 52 19 820

Twitter: <https://twitter.com/dwmwarmia>

UNIJNE AKTUALNOŚCI

Kodeks dla AI

Komisja Europejska otrzymała ostateczną wersję kodeksu postępowania w zakresie sztucznej inteligencji ogólnego przeznaczenia, dobrowolnego narzędzia opracowanego przez 13 niezależnych ekspertów, przy udziale ponad 1 000 zainteresowanych stron, w tym dostawców modeli, małych i średnich przedsiębiorstw, pracowników akademickich, ekspertów ds. bezpieczeństwa sztucznej inteligencji, podmiotów praw autorskich i organizacji społeczeństwa obywatelskiego.

Kodeks ma pomóc przemysłowi w przestrzeganiu przepisów aktu w sprawie sztucznej inteligencji ogólnego przeznaczenia, które weszły w życie 2 sierpnia 2025 r. Przepisy stają się wykonalne przez Urząd Komisji ds. Sztucznej Inteligencji rok później w odniesieniu do nowych modeli, a dwa lata później w odniesieniu do istniejących modeli. Ma to na celu zapewnienie, aby modele AI ogólnego przeznaczenia wprowadzane na rynek europejski – w tym te o największej mocy – były bezpieczne i przejrzyste.

Kodeks składa się z trzech rozdziałów: przejrzystość i prawo autorskie (w odniesieniu do wszystkich dostawców modeli AI ogólnego przeznaczenia) oraz bezpieczeństwo i ochrona (istotne tylko dla ograniczonej liczby dostawców najbardziej zaawansowanych modeli).

Przejrzystość, prawa autorskie, bezpieczeństwo i ochrona

Ponieważ modele AI ogólnego przeznaczenia stanowią podstawę wielu systemów AI w UE, akt w sprawie AI pomaga dostawcom zapewnić wystarczającą przejrzystość. Umożliwia to dostawcom integrację tych modeli z ich produktami. Rozdział kodeksu dotyczący przejrzystości zawiera przyjazny dla użytkownika wzór formularza dokumentacji, który umożliwia dostawcom łatwe dokumentowanie niezbędnych informacji w jednym miejscu.

Rozdział Kodeksu dotyczący praw autorskich oferuje dostawcom praktyczne rozwiązania umożliwiające wprowadzenie polityki zgodnej z unijnym prawem autorskim.

Niektóre modele AI ogólnego przeznaczenia mogą wiązać się z ryzykiem systemowym, takim jak ryzyko dla praw podstawowych i bezpieczeństwa, w tym obniżenie barier w rozwoju broni chemicznej lub biologicznej, lub ryzykiem związanym z utratą kontroli nad modelem. W akcie w sprawie sztucznej inteligencji nałożono na dostawców modeli obowiązek oceny i ograniczania tego ryzyka systemowego. Rozdział dotyczący bezpieczeństwa i ochrony zawiera odpowiednie najnowocześniejsze praktyki w zakresie zarządzania ryzykiem systemowym.

Źródło: https://poland.representation.ec.europa.eu/news/kodeks-dla-ai-2025-07-10_pl

HENNA VIRKKUNEN,

Wiceprzewodnicząca wykonawcza do spraw suwerenności technologicznej, bezpieczeństwa i demokracji:

Publikacja ostatecznej wersji kodeksu postępowania w zakresie sztucznej inteligencji ogólnego przeznaczenia stanowi ważny krok w kierunku udostępnienia najbardziej zaawansowanych modeli sztucznej inteligencji w Europie. Kodeks został opracowany wspólnie przez zainteresowane strony zajmujące się sztuczną inteligencją i jest dostosowany do ich potrzeb. W związku z tym zachęcam wszystkich dostawców modeli AI ogólnego przeznaczenia do przestrzegania kodeksu. Zapewni im to jasną, opartą na współpracy drogę do przestrzegania unijnego aktu w sprawie sztucznej inteligencji.

Elektroniczne granice

12 października 2025 r. ruszy stopniowe uruchamianie unijnego systemu wjazdu/wyjazdu (EES). Będzie on cyfrowo rejestrował wjazdy i wyjazdy obywateli państw trzecich podróżujących do 29 państw europejskich, w tym państw stowarzyszonych w ramach Schengen, na pobyty krótkoterminowe. Będzie pobierał dane biometryczne, takie jak odciski palców, wizerunek twarzy i inne informacje o podróży, stopniowo zastępując obecny system stemplowania paszportów.

System wjazdu/wyjazdu zmodernizuje i usprawni zarządzanie granicami zewnętrznymi UE. Dostarczy wiarygodnych danych na temat przekraczania granic, będzie systematycznie wykrywać osoby przekraczające okres dozwolonego pobytu, a także przypadki oszustw związanych z dokumentami i tożsamością. System EES przyczyni się zatem do zapobiegania nielegalnej migracji i ochrony bezpieczeństwa obywateli europejskich. Ponadto dzięki zwiększonemu wykorzystaniu zautomatyzowanych odpraw granicznych podróżowanie stanie się sprawniejsze i bezpieczniejsze dla wszystkich. Nowy system spełnia najwyższe standardy ochrony danych i prywatności, zapewniając ochronę i bezpieczeństwo danych osobowych podróżnych.

Począwszy od 12 października państwa członkowskie zaczną wprowadzać EES stopniowo przez okres sześciu miesięcy. Służby graniczne będą stopniowo rejestrować dane obywateli państw trzecich przekraczających granice. Pod koniec tego okresu system wjazdu/wyjazdu zostanie w pełni wdrożony na wszystkich przejściach granicznych.

Celem stopniowego uruchamiania systemu wjazdu/wyjazdu jest umożliwienie państwom członkowskim korzystania z nowego systemu, przy jednoczesnym zapewnieniu służbom granicznym, sektorowi transportu i podróżnym, których to dotyczy, czasu na dostosowanie się do nowych procedur.

Źródło: https://poland.representation.ec.europa.eu/news/elektroniczne-granice-2025-08-01_pl

HENNA VIRKKUNEN,
Wiceprzewodnicząca
wykonawcza do spraw
suwerenności technologicznej,
bezpieczeństwa i demokracji:

**Uruchomienie
12 października 2025 r.
systemu wjazdu/wyjazdu
stanowi krok w kierunku
uczynienia z UE najbardziej
zaawansowanego kierunku
podróży na świecie. Ścisłe
współpracując z państwami
członkowskimi i sektorem
transportu, tworzymy
bezpieczne, wydajne
i przyjazne dla podróży ramy,
które odzwierciedlają
zaangażowanie Europy
zarówno w bezpieczeństwo,
jak i innowacje
technologiczne.**

Większy handel z Mołdawią

UE i Mołdawia osiągnęły porozumienie w sprawie przeglądu i aktualizacji warunków handlowych pogłębionej i kompleksowej strefy wolnego handlu (DCFTA) między UE a Mołdawią.

Stanowi to ważny krok w kierunku budowania stabilnych, długoterminowych i zrównoważonych stosunków handlowych, zwłaszcza w miarę postępów Mołdawii na drodze do członkostwa w UE.

Zaktualizowana umowa ma wspierać europejskie ambicje Mołdawii, a jednocześnie uwzględniać interesy UE i odzwierciedlać inne umowy handlowe.

Chociaż większość mołdawskiego wywozu korzysta już z bezcłowego dostępu na mocy obowiązującego układu o stowarzyszeniu między UE a Mołdawią, zmienione warunki oferują dalsze możliwości dla obu stron, przy jednoczesnym uwzględnieniu wrażliwości niektórych sektorów rolnictwa.

UE zgodziła się zwiększyć dostęp dla mołdawskiego eksportu produktów rolnych, który nie został jeszcze zliberalizowany:

- śliwki, winogrona stołowe, jabłka i wiśnie: kontyngenty taryfowe zostaną zwiększone, aby odzwierciedlić niedawną wielkość handlu i integrację Mołdawii z gospodarką UE. Umożliwią one również większy wywóz, a jednocześnie zapewnią mołdawskim eksporterom możliwość dalszego wywozu co najmniej takich samych ilości jak w ramach autonomicznych środków handlowych.
- sok winogronowy, pomidory i czosnek: przywóz tych produktów będzie bezcłowy (z wyjątkiem szczególnego elementu systemu cen wejścia dla pomidorów).

Ze swojej strony Mołdawia zgodziła się na poprawę dostępu do niektórych produktów rolnych wywożonych z UE: kontyngenty na wieprzowinę i drób zostaną zwiększone, a nowe kontyngenty taryfowe zostaną zaoferowane na mrożone mięso, mleko i masło bez kości.

Nowy dostęp do rynku dla mołdawskich produktów jest uzależniony od stopniowego dostosowania Mołdawii do odpowiednich unijnych norm produkcji, takich jak stosowanie pestycydów. Podejście to jest spójne z logiką procesu przystąpienia Mołdawii do UE i przyjęcia dorobku prawnego UE.

Obie strony będą miały możliwość uruchomienia mechanizmu ochronnego umożliwiającego przyjęcie odpowiednich środków w przypadku, gdy przywóz będzie miał niekorzystne skutki dla którejkolwiek ze stron. W przypadku UE ocenę ewentualnego zakłócenia można przeprowadzić na poziomie jednego lub większej liczby państw członkowskich.

Umowa obejmuje przegląd zaplanowany na 2027 r. Uwzględni to postępy Mołdawii na drodze do członkostwa w UE, stopień integracji jej rynku z UE, stopień wykorzystania uzgodnionych kontyngentów handlowych oraz zmiany zdolności produkcyjnych i importowych. Uwzględni również interesy i wrażliwość obu stron.

Źródło: https://poland.representation.ec.europa.eu/news/wiekszy-handel-z-moldawia-2025-07-30_pl

MAROŠ ŠEFČOVIČ,

Komisarz do spraw handlu i bezpieczeństwa gospodarczego oraz stosunków międzyinstytucjonalnych i przejrzystości:

Porozumienie jest kolejnym krokiem w kierunku pogłębienia i tak już znaczących stosunków handlowych między Mołdawią a UE. Jest ono sprawiedliwe i wyważone oraz chroni interesy rolników w UE, zapewniając bardzo potrzebną stabilność i przewidywalność w tych niepewnych czasach.

Korea Południowa w „Horyzont Europa”

Republika Korei oficjalnie stała się pierwszym państwem azjatyckim, które stowarzyszyło się z programem „Horyzont Europa” – wielomiliardowym programem UE w zakresie badań naukowych i innowacji. Koreańscy naukowcy i organizacje mogą teraz uczestniczyć w kilku obszarach programu na takich samych warunkach jak państwa członkowskie UE.

Będą mogli dołączyć do międzynarodowych konsorcjów badawczych i kierować nimi, uzyskać dostęp do finansowania i współpracować z wiodącymi instytucjami badawczymi w całej Europie i poza nią w celu sprostania globalnym wyzwaniom. Republika Korei wniesie również wkład finansowy do budżetu programu.

Układ o stowarzyszeniu wzmacnia geopolityczny sojusz UE z krajami o podobnych poglądach. Stowarzyszenie stworzy większe możliwości pogłębienia wspólnych badań na różnych kontynentach w wielu dziedzinach, takich jak transformacja cyfrowa, zdrowie i innowacje technologiczne mające na celu neutralność pod względem emisji dwutlenku węgla.

Od 1 stycznia 2025 r. w ramach rozwiązania przejściowego podmioty koreańskie mogły składać wnioski i być oceniane jako potencjalni beneficjenci we wnioskach dotyczących programu „Horyzont Europa” w odniesieniu do wszystkich zaproszeń do składania wniosków wdrażających filar II w budżecie na 2025 r.

Źródło: https://poland.representation.ec.europa.eu/news/korea-poludniowa-w-horyzont-europa-2025-07-21_pl

Zdjęcie: Przedstawicielstwo Komisji Europejskiej w Polsce

Nowe etapy dekarbonizacji

Komisja Europejska zaproponowała zmianę unijnego prawa o klimacie, ustanawiając unijny cel klimatyczny na 2040 r. polegający na ograniczeniu emisji gazów cieplarnianych netto o 90% w porównaniu z poziomami z 1990 r., zgodnie z wymogami wytycznych politycznych Komisji na lata 2024-2029.

Da to pewność inwestorom, zapewni innowacje, wzmocni wiodącą pozycję przedsiębiorstw w przemyśle i zwiększy bezpieczeństwo energetyczne Europy. [Ostatnie badanie Eurobarometru](#) wykazało silne poparcie obywateli dla działań UE w dziedzinie klimatu, dając solidny mandat do utrzymania kursu unijnego programu czystej transformacji. UE jest na dobrej drodze do osiągnięcia celu na 2030 r. wynoszącego 55%.

Wniosek opiera się na prawnie wiążącym celu UE, jakim jest ograniczenie emisji gazów cieplarnianych netto o co najmniej 55% do 2030 r. i określa bardziej pragmatyczny i elastyczny sposób osiągnięcia tego celu, z myślą o dekarbonizacji gospodarki europejskiej do 2050 r.

Zgodnie z unijnym kompasem na rzecz konkurencyjności, planem działania na rzecz czystego ładu przemysłowego i przystępnej cenowo energii proponowany cel klimatyczny na 2040 r. w pełni uwzględnia obecną sytuację gospodarczą, sytuację w zakresie bezpieczeństwa i sytuację geopolityczną oraz zapewnia inwestorom i przedsiębiorstwom przewidywalność i stabilność, których potrzebują w procesie przechodzenia UE na czystą energię. Pozostając na kursie dekarbonizacji, UE będzie stymulować inwestycje w innowacje, tworzyć więcej miejsc pracy, zwiększać wzrost gospodarczy, zwiększać odporność na skutki zmiany klimatu i stać się bardziej niezależna energetycznie.

Wniosek opiera się na dogłębnej ocenie skutków oraz na doradztwie Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu oraz Europejskiego Naukowego Komitetu Doradczego ds. Zmian Klimatu. Jest wynikiem współpracy z państwami członkowskimi, Parlamentem Europejskim, zainteresowanymi stronami, społeczeństwem obywatelskim i obywatelami, rozpoczętej wraz z zaleceniem Komisji w sprawie tego celu w lutym 2024 r.

Na podstawie tych konsultacji we wniosku określono sposób osiągnięcia celu na 2040 r. w inny sposób niż miało to miejsce w przeszłości. Jednym z głównych elementów jest elastyczność, którą Komisja rozważy przy opracowywaniu przyszłych instrumentów ustawodawczych służących osiągnięciu tego celu klimatycznego na 2040 r. Obejmują one ograniczoną rolę wysokiej jakości międzynarodowych jednostek emisji począwszy od 2036 r., wykorzystanie krajowego trwałego pochłaniania w unijnym systemie handlu uprawnieniami do emisji (EU ETS) oraz większą elastyczność we wszystkich sektorach, aby pomóc w osiągnięciu celów w sposób racjonalny pod względem kosztów i sprawiedliwy społecznie.

WOPKE HOEKSTRA,

Komisarz do spraw klimatu, neutralności emisyjnej i czystego wzrostu:

Dzięki naszemu celowi na 2040 r. utrzymujemy kurs na czystą transformację. Wiemy, dlaczego to robimy – ze względów gospodarczych, bezpieczeństwa i geopolitycznych. Mamy też plan, jak sprawić, by działał – silne otoczenie sprzyjające, ład na rzecz czystego przemysłu i trzy skuteczne mechanizmy elastyczności. Daje on przemysłowi i państwom członkowskim jasny kierunek i wspiera ich plany inwestycyjne, zapewniając jednocześnie, aby Europa pozostała na dobrej drodze do osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 r. Będzie to korzystne dla obywateli UE, przedsiębiorstw i naszej globalnej konkurencyjności. Jest to również ważne narzędzie w międzynarodowych działaniach dyplomatycznych UE mających na celu ograniczenie emisji i rozwój rynków uprawnień do emisji dwutlenku węgla w ramach porozumienia paryskiego.

We wniosku Komisji podkreślono znaczenie przyspieszenia i wzmocnienia odpowiednich warunków podstawowych w celu wsparcia realizacji celu wynoszącego 90%. Obejmują one konkurencyjny przemysł europejski, sprawiedliwą transformację, która nikogo nie pozostawia w tyle, oraz równe warunki działania z partnerami międzynarodowymi.

Ponadto we wniosku określono jasne ramy dla prawodawstwa w zakresie klimatu i energii na okres po 2030 r. Uwzględniona zostanie specyfika krajowa. Zasadami przewodnimi będą opłacalność, prostota i efektywność, a także zapewnienie neutralności technologicznej i sprawiedliwej dla wszystkich transformacji.

Realizacja czystego ładu przemysłowego w odniesieniu do celu klimatycznego na 2040 r.

Komisja opublikowała komunikat w sprawie przedstawienia pierwszych wniosków dotyczących czystego ładu przemysłowego, zaledwie kilka miesięcy po jego przedstawieniu. Jego wdrożenie ma kluczowe znaczenie dla osiągnięcia celu klimatycznego na 2040 r. Komunikat zawiera przegląd pierwszej fali zrealizowanych działań, poczynionych postępów i pozostałych środków, które mają zostać podjęte.

Jednym z kluczowych elementów są przyjęte ramy pomocy państwa na rzecz czystego ładu przemysłowego w celu dalszego wspierania inwestycji w przejście na czystą energię. Uzgodniono również uproszczenie mechanizmu dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂ (CBAM), zwalniając 90% importerów, co ograniczyło biurokrację i zapewniło sprawne wdrożenie. Uproszczenie to jest pierwszym krokiem przed bardziej ogólnym przeglądem CBAM pod koniec roku, któremu towarzyszą wnioski ustawodawcze mające na celu wzmocnienie mechanizmu. W komunikacie przedstawiono wyniki przeprowadzonej przez Komisję analizy dotyczącej sposobu rozwiązania problemu ucieczki emisji gazów cieplarnianych z wywozu.

Komisja wydała również zalecenie w sprawie zachęt podatkowych w celu zachęcenia do inwestycji w czyste technologie i dekarbonizację przemysłu za pomocą środków takich jak przyspieszona amortyzacja i ulgi podatkowe. Przedstawiła też zalecenia i wytyczne dotyczące optymalizacji stosowania nowych unijnych przepisów w zakresie odnawialnych źródeł energii mających na celu zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii i obniżenie kosztów energii.

Środki dotyczące przystępnej cenowo energii w celu zwiększenia skali produkcji komponentów sieci i wsparcia umów zakupu energii elektrycznej, projekt pilotażowy dotyczący przyszłego Banku Dekarbonizacji Przemysłu, plan działania na rzecz przemysłu chemicznego oraz dialog sektorowy z zainteresowanymi stronami należą do działań, które pomogą w realizacji Czystego Ładu Przemysłowego.

Źródło: https://poland.representation.ec.europa.eu/news/nowe-etapy-dekarbonizacji-2025-07-02_pl

DUŃSKA PREZYDENCJA W RADZIE UNII EUROPEJSKIEJ

W drugiej połowie 2025 r. prezydencję w Radzie UE sprawuje Dania.

Dania określiła dwa priorytety na czas swojego przewodnictwa w Radzie.

BEZPIECZNA EUROPA

Wydarzenia międzynarodowe wymagają, aby Unia Europejska stała się silniejszym aktorem geopolitycznym.

Do 2030 r. UE musi być w stanie się obronić. Oznacza to wzięcie odpowiedzialności za własne i euroatlantyckie bezpieczeństwo oraz ścisłą współpracę z NATO. Wojna Rosji z Ukrainą pokazała pilną potrzebę przyspieszenia przez UE rozwoju europejskiego przemysłu obronnego.

Duńska prezydencja będzie działać na rzecz zapewnienia, że UE jest w stanie chronić interesy europejskie poprzez wzmocnienie jej odporności na hybrydowe zagrożenia.

Wspieranie walki Ukrainy o pokój i wolność będzie jednym z priorytetów duńskiej prezydencji. UE musi zapewnić Ukrainie wsparcie polityczne, gospodarcze, cywilne i wojskowe, w tym wzmocnienie współpracy z ukraińskim przemysłem obronnym.

Kolejnym priorytetem będzie kontrolowanie nielegalnej migracji. Napływ nielegalnych migrantów do Europy musi zostać zmniejszony, a granice zewnętrzne UE muszą być bezpieczne.

UE musi zwiększyć odporność demokratyczną poprzez inicjatywy takie jak promowanie umiejętności cyfrowych, zapewnienie silnych ram dla wolnych mediów oraz regulowanie gigantów technologicznych w celu walki z dezinformacją oraz ochrony dzieci i młodzieży w Internecie.

UE musi wzmocnić bezpieczeństwo gospodarcze poprzez zwiększenie świadomości na temat konkretnych zagrożeń związanych z krytyczną infrastrukturą, łańcuchami dostaw, bezpieczeństwem technologii oraz wyciekami informacji.

KONKURENCYJNA I ZIELONA EUROPA

Konkurencyjna Unia Europejska wymaga świeżego spojrzenia na wieloletni budżet UE. Duńska prezydencja będzie pracować na rzecz odpowiedzialnego finansowo budżetu UE, który zapewni skoncentrowaną, prostą i skuteczną odpowiedź na strategiczne wyzwania UE.

Aby wzmocnić długoterminową konkurencyjność, obciążenia nałożone na przedsiębiorstwa, obywateli i władze muszą zostać zmniejszone. Oznacza to uproszczenie obowiązujących przepisów i zapewnienie, że przyszłe regulacje będą jaśniejsze i bardziej ukierunkowane. Duńska prezydencja nada wysoki priorytet propozycjom Komisji dotyczącym uproszczenia i będzie promować środki mające na celu zapewnienie lepszego regulowania we wszystkich konfiguracjach Rady.

Prezydencja przyczyni się do wzmocnienia Jednolitego Rynku, zachęcania do innowacji oraz rozwoju Unii Oszczędności i Inwestycji, aby zwiększyć podaż kapitału wysokiego ryzyka i zmobilizować prywatne inwestycje. Pomoże to wesprzeć europejskie gospodarki.

Duńska prezydencja będzie działać na rzecz zapewnienia, że miejsca pracy przyszłości powstaną w Europie. UE musi zapewnić swobodny i uczciwy przepływ, godne warunki pracy oraz bezpieczne i zdrowe środowisko pracy.

Polityka handlowa UE musi pozostać otwarta, przyczyniając się do dalszego dostępu do rynku i dywersyfikacji łańcuchów dostaw. Duńska prezydencja będzie działać na rzecz rozszerzenia sieci umów handlowych UE z partnerami strategicznymi i ochrony opartego na zasadach systemu handlowego, w tym WTO. Jednocześnie UE musi bronić się przed nieuczciwymi praktykami handlowymi, dumpingiem i przymusem ekonomicznym ze strony innych podmiotów. Obejmuje to podejmowanie stanowczych i proporcjonalnych środków w razie potrzeby.

Prezydencja będzie pracować nad poprawą konkurencyjności europejskich przedsiębiorstw i wzmocnieniem fundamentów gospodarczych UE poprzez zapewnienie lepszego dostępu do czystej i niedrogiej energii w znacznie większych ilościach niż obecnie. Wymaga to solidnych ram w celu zwiększenia udziału energii odnawialnej, w tym rozbudowy i wzmocnienia europejskiej infrastruktury energetycznej i zdolności produkcyjnych. Niezbędne są szybsze, bardziej wydajne procesy zatwierdzania i odpowiednie ramy finansowania, a także opłacalna transformacja europejskiego przemysłu, która zapewnia większą pewność co do popytu na czystą energię.

Źródło: <https://danish-presidency.consilium.europa.eu/en/programme-for-the-danish-eu-presidency/priorities/>

UNIA EUROPEJSKA LOKALNIE

167. Sesja Plenarna Europejskiego Komitetu Regionów

W dniach 2-3 lipca 2025 r. odbyła się 167. Sesja Plenarna Europejskiego Komitetu Regionów. Podczas posiedzenia omawiane były następujące opinie Europejskiego Komitetu Regionów:

➤ *Wizja dla rolnictwa i żywności*

W opinii zaapelowano o to, by rolnicy i hodowcy zwierząt gospodarskich znaleźli się w centrum obecnej polityki rolnej oraz by podjąć działania, które umożliwią im kontynuowanie działalności, a także by stawić czoła takim wyzwaniom, jak brak wymiany pokoleń i wysoka średnia wieku osób pracujących w rolnictwie. Uznano kluczową rolę, jaką odgrywają rolnicy i hodowcy z punktu widzenia bezpieczeństwa żywnościowego i suwerenności żywnościowej, spójności na obszarach wiejskich, dziedzictwa kulturowego, a także ochrony klimatu, środowiska, różnorodności biologicznej oraz źródeł utrzymania.

➤ *Regulacja rynku i środków wsparcia w sektorze wina*

W opinii zaleca się wykorzystanie niewydzianych środków finansowych w celu wzmocnienia działań w zakresie zarządzania kryzysowego, zapewniając konkurencyjny, zrównoważony i regionalnie zakorzeniony europejski sektor wina.

Zdjęcie: Konto X Europejskiego Komitetu Regionów

➤ *Pakt dla czystego przemysłu*

W opinii podkreślono zasadniczą rolę władz lokalnych i regionalnych jako platform innowacji, podmiotów ułatwiających realizację projektów oraz budujących ekosystemy przemysłowe, podkreślając potrzebę silnej samorządności regionalnej, autonomii fiskalnej i podejścia ukierunkowanego na konkretny obszar w celu dostosowania transformacji przemysłowej do lokalnych mocnych stron i wyzwań.

➤ *Wyjść poza finansowanie – władze lokalne i regionalne mobilizują zasoby publiczne i prywatne na rzecz skutecznych działań następczych w związku z dialogami na temat czystej transformacji w terenie*

W opinii podkreślono kluczową rolę władz lokalnych i regionalnych w przyspieszeniu przejścia na czystą i odporną gospodarkę UE, uznając je zarówno za kluczowych nabywców bioproduktów alternatywnych, jak i za pionierów rozwiązań w zakresie czystych technologii. Władze lokalne i regionalne mogą być siłą napędową produkcji czystej energii, promując lokalnie wytwarzaną energię niskoemisyjną i zwiększając niezależność energetyczną, a także opracowując strategiczne partnerstwa publiczno-prywatne.

➤ *Prostsza i szybsza Europa*

W opinii stwierdzono, że należy priorytetowo potraktować uproszczone ramy regulacyjne w celu sprostania obecnym wyzwaniom politycznym, w tym w kontekście polityki bezpieczeństwa, a także transformacji ekologicznej i cyfrowej. Priorytety te powinny mieć zastosowanie w całym procesie legislacyjnym, a Komisja Europejska musi informować na ten temat w sposób zrozumiały i łatwo dostępny.

➤ *Cyberbezpieczeństwo szpitali
i świadczeniodawców sektora opieki
zdrowotnej*

W opinii stwierdzono, że cyberbezpieczeństwo w opiece zdrowotnej jest nie tylko kwestią techniczną, ale kluczowym wyzwaniem w zakresie bezpieczeństwa, którym należy się zająć na szczeblu lokalnym, regionalnym, krajowymi i europejskim, ponieważ szpitale mogą stać się celem w okresie zwiększonych napięć geopolitycznych.

➤ *Sprawiedliwość międzypokoleniowa:
podejście lokalne i regionalne do budowania
integracyjnych i zrównoważonych
społeczeństw*

W opinii przywódcy lokalni i regionalni wezwali Unię Europejską do umieszczenia sprawiedliwości międzypokoleniowej i perspektywy młodziwej w centrum procesu kształtowania polityki. Zaapelowali o długofalową, dostosowaną do przyszłych wyzwań politykę w zakresie finansów publicznych, ochrony środowiska i opieki społecznej dla obecnych i przyszłych pokoleń, podkreślając, że odpowiedzi na dzisiejsze wyzwania społeczne i środowiskowe nie mogą zagrażać prawom, dobrostanowi i możliwościom przyszłych pokoleń.

➤ *Realizacja działań w dziedzinie klimatu
w związku z wkładem UE w UNFCCC COP30*

W opinii podkreślono, że ustalony na poziomie krajowym wkład UE, który określa zobowiązania UE i musi zostać przedłożony przed COP30, powinien uwzględniać przywództwo i obowiązki władz lokalnych i regionalnych, uwzględniać lokalną i regionalną sytuację społeczno-gospodarczą oraz zapewniać wsparcie dla wszystkich sektorów gospodarki w celu wspierania transformacji, zrównoważonego rozwoju i konkurencyjności Europy. Władze lokalne i regionalne powinny również odgrywać bardziej formalną rolę w unijnych strukturach planowania i zarządzania w dziedzinie klimatu, w tym w prawodawstwie sektorowym.

Źródło: <https://cor.europa.eu/pl/node/22819>

Z BIURA W BRUKSELI

Spotkanie NECSTouR Advocacy Group

20 czerwca Dyrektor Biura Regionalnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Brukseli wzięła udział w spotkaniach sieci NECSTouR. Były to spotkanie NECSTouR Advocacy Group (biura regionalne regionów członkowskich) oraz późniejsze nieformalne spotkanie dotyczące warunków dołączenia do sieci.

Pierwsze z nich dotyczyło m.in. opracowania stanowiska NECSTouR na potrzeby trwających konsultacji Komisji Europejskiej w sprawie nowej Europejskiej Strategii Turystyki oraz opinii Europejskiego Komitetu Regionów na temat zrównoważonej turystyki przygotowywanej przez region Balearów.

Spotkanie miało charakter roboczy i było skierowane wyłącznie do pracowników biur w Brukseli, odgrywających kluczową rolę w koordynacji działań wobec instytucji UE.

Agenda spotkania obejmowała:

- omówienie struktury i przebiegu konsultacji Komisji Europejskiej;
- przygotowania do sesji plenarnej Europejskiego Komitetu Regionów w Parlamencie Europejskim 2 lipca;
- aktualizację w sprawie opinii Europejskiego Komitetu Regionów;
- kwestie związane z Wieloletnimi Ramami Finansowymi (WRF) i sojuszami strategicznymi;
- harmonogram i dalsze kroki dotyczące Stanowiska NECSTouR.

Podczas spotkania podsumowano dotychczasowe osiągnięcia sieci NECSTouR w 2025 r.:

- przyjęto 2 nowych członków: Veluwe Arnhem Nijmegen (Holandia) i Ibiza (Hiszpania);
- uruchomiono 2 nowe projekty: Tour4Clima (LIFE) i FACILITATE;
- odbyło się Zgromadzenie Ogólne sieci w Mediolanie i uruchomiono nowy Governance Hub (centrum zarządzania);
- D3Hub rozpoczął świadczenie usług w regionach pilotażowych;
- odbyły się 3 webinaria Climate Hub oraz 2 spotkania TAG dla członków Europejskiego Komitetu Regionów w Parlamencie Europejskim;
- uczestnictwo w kluczowych targach: FITUR w Madrycie i ITB w Berlinie;
- odbyły się 2 webinaria o strategiach S3 i nowym WRF, a także o składaniu wniosków o dofinansowanie;
- uproszczono model składek członkowskich;
- zwiększyło się zaangażowanie uczelni wyższych w działalność sieci;
- nastąpiło przekazanie prezydencji NECSTouR: Andaluzyja → Île-de-France → Katalonia;
- otwarty został nabór na gospodarza Zgromadzenia Ogólnego w 2026 r. – do 30 września jest termin składania ofert;
- w kwietniu uruchomiono nową stronę internetową;
- zaangażowano się w szereg inicjatyw UE: T4T, Rural Pact i inne.

NECSTouR

European Regions for
Competitive and Sustainable Tourism

Konsultacje Komisji Europejskiej: kluczowe wyzwanie na lato 2025

Komisja Europejska ogłosiła konsultacje w ramach prac nad Europejską Strategią Zrównoważonej Turystyki, planowaną do ogłoszenia na początku 2026 r. Termin składania odpowiedzi minął 15 sierpnia 2025 r. (<https://ec.europa.eu/eusurvey/runner/TourismStrategy>).

Priorytety NECSTouR na potrzeby wyżej wspomnianych konsultacji

- Dedykowany fundusz UE dla turystyki.
- Wsparcie i współfinansowanie Europejskiego Centrum Kompetencji w zakresie Danych Turystycznych (koordynowanego przez D3Hub).
- Uruchomienie nowego programu międzyregionalnego w zakresie zarządzania destynacją i inteligentnego zarządzania przepływem turystów.
- Wzmacnianie roli regionów i sieci regionów, a nie mnożenie odrębnych projektów i inicjatyw.

Sojusze strategiczne i Manifest Turystyczny UE

NECSTouR aktywnie współpracuje z European Tourism Manifesto (ETM), który zrzesza 41 podmiotów z sektora turystycznego. Trwają prace nad wspólnym stanowiskiem dla KE oraz przygotowaniem wydarzenia na temat nadmiernej turystyki, które odbędzie się jesienią.

Spotkanie 20 czerwca podkreśliło rosnącą rolę NECSTouR jako rzecznika interesów regionów turystycznych UE oraz znaczenie spójnego i wspólnego głosu wobec instytucji unijnych.

Wizyta studyjna studentów Akademii Finansów i Biznesu Vistula Filia w Olsztynie

W dniach 24-26 czerwca odbyła się kolejna wizyta studyjna studentów Akademii Finansów i Biznesu Vistula Filia w Olsztynie (dawniej Olsztyńska Szkoła Wyższa). Podczas trzydniowej wizyty w Brukseli goście zapoznali się funkcjonowaniem biur regionalnych w Brukseli, funkcjonowaniem Biura Regionalnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Brukseli oraz Domu Polski Wschodniej, poznali założenia i wszechstronne działania, jakie mogą zostać sfinansowane w ramach programu Erasmus+, spotkali się z Jackiem Protasem – Posłem do Parlamentu Europejskiego oraz z Pawłem Szabelakiem – Radcą, Wydział Rolnictwa, Stałe Przedstawicielstwo RP przy UE, który przedstawił zadania Stałego Przedstawicielstwa oraz cele Prezydencji RP w Radzie UE. Jako ostatni punkt programu wizyty, Biuro Regionalne Województwa Warmińsko-Mazurskiego zorganizowało spotkanie z Konsulem Kacprem Szynclarewiczem, który opowiedział gościom o pracy Konsula oraz zadaniach Konsulatów. Ponadto goście odwiedzili Dom Historii Europy.

Sprawy bieżące

17 czerwca odbyło się spotkanie z Ewą Kocińską-Lange z Dyrekcji Generalnej ds. Badań i Innowacji, Marcinem Szczepkowskim – Departament Polityki Regionalnej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego oraz Małgorzatą Wasilenko – Dyrektorem Biura Regionalnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Brukseli. Celem spotkania było omówienie ewentualnego udziału Ewy Kocińskiej-Lange w Forum Współpracy Instytucji Otoczenia Biznesu, które odbędzie się na Warmii i Mazurach w trzecim kwartale 2025 r., a którego celem będzie m.in. przybliżenie uczestnikom założeń Kompas Konkurencyjności oraz założeń budżetowych Polityki Spójności po roku 2027 w zakresie przedsiębiorczości, innowacyjności oraz B+R. Ponadto uzgodniono, że w drugiej połowie roku w ramach działalności Domu Polski Wschodniej zostanie zorganizowane spotkanie z cyklu Kawa z ekspertem z udziałem Ewy Kocińskiej-Lange pt. „Europejska Rada Innowacji w akcji – szanse dla naukowców i przedsiębiorców”. W godzinach popołudniowo-wieczornych Marcin Szczepkowski i Małgorzata Wasilenko wzięli również udział w spotkaniu zorganizowanym przez sieć ERRIN, którego Województwo Warmińsko-Mazurskie jest członkiem.

17 czerwca odbyło się spotkanie Dyrektora Biura Regionalnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Brukseli z pracownikami Zagranicznego Ośrodka Polskiej Organizacji Turystycznej w Brukseli: Dominiką Szulc oraz Joanną Łupińską. Tematem spotkania było podsumowanie działań wspólnych w ramach Polskiej Prezydencji oraz wnioski z nich płynące, a także plany na dalszą współpracę (m.in. Polish Run 2025, Bike Brussels 2026).

17 lipca odbyło się spotkanie Dyrektora Biura Regionalnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dyrektorem i pracownikami Biura Promocji Nauki „PolSCA” Polskiej Akademii Nauk w Brukseli. Była to znakomita okazja do podsumowania wspólnych przedsięwzięć w ramach Prezydencji RP oraz omówienie potencjalnych wspólnych projektów na rok 2026.

Obecnie trwają przygotowania do następujących wydarzeń:

- 29 września – wizyta studyjna w ramach wizyt parlamentarnych;
- 13-16 października – Europejski Tydzień Regionów i Miast;
- 1-4 grudnia – Stowarzyszenie Gmin Euroregionu Bałtyk, organizacja wizyty studyjnej w Brukseli dla młodzieży zaangażowanej w inicjatywę „D-EFFECT – Lekcje demokracji społeczeństwa obywatelskiego, wprowadzanie perspektywy młodzieży do procesu tworzenia polityki na wszystkich poziomach w zgodzie ze Strategią Młodzieży 2022-2027”.

WYDARZENIA W DOMU POLSKI WSCHODNIEJ

Spotkania z cyklu „Kawa z ekspertem”

24 czerwca odbyło się kolejne spotkanie z cyklu „Kawa z ekspertem”: „Zostań i rozwijaj się – jak UE wspiera młodych w regionach Polski”. W wydarzeniu udział wzięły: Aneta Sobotka – Kierownik Programowy (DG EMPL), Komisja Europejska; Aleksandra Kowalska – Kierownik Programowy (DG REGIO), Komisja Europejska; Katarzyna Kubicka – Dyrektor Departamentu Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego, Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego.

Podczas spotkania omówiono działania podejmowane przez Unię Europejską na rzecz młodych osób mieszkających w regionach Polski, ze szczególnym uwzględnieniem możliwości rozwoju zawodowego, edukacyjnego i społecznego na poziomie lokalnym.

Rozmowa dotyczyła m.in. tego, w jaki sposób fundusze unijne wspierają rozwój kompetencji oraz umożliwiają młodym ludziom aktywność i realizację własnych celów bez konieczności wyjazdu z kraju. W spotkaniu uczestniczyło 40 osób – przedstawiciele instytucji, organizacji oraz środowisk zaangażowanych we wdrażanie polityki unijnych.

9 lipca odbyło się kolejne spotkanie z cyklu „Kawa z ekspertem”: „Zastosowanie wodoru i atomu w kontekście technologii podwójnego zastosowania”. Spotkanie zgromadziło przedstawicieli instytucji unijnych, instytucji regionalnych zajmujących się rozwojem gospodarczym oraz przedstawicieli środowisk eksperckich.

Ekspertem wydarzenia był Konrad Piotrowski – specjalista w obszarze badań i rozwoju (R&D), technologii wodorowych i jądrowych. W trakcie rozmowy przedstawił on praktyczne aspekty wykorzystania tych technologii, ich wpływ na bezpieczeństwo, przemysł oraz przyszłość europejskiej gospodarki. Dyskusja koncentrowała się na wyzwaniach i możliwościach związanych z rozwojem innowacyjnych rozwiązań, które mogą znaleźć zastosowanie zarówno w sektorze cywilnym, jak i obronnym.

Wideokonferencja miała charakter merytoryczny, ale prowadzona była w swobodnej atmosferze, sprzyjającej wymianie doświadczeń i zadawaniu pytań. Uczestnicy otrzymali solidną porcję wiedzy, a jednocześnie mogli spojrzeć na złożone zagadnienia technologiczne z perspektywy praktyka łączącego naukę z realiami przemysłu.

W wydarzeniu wzięło udział ok. 40 osób.

Współpraca transgraniczna – wyzwania dla bezpieczeństwa i rozwoju

27 czerwca w Domu Polski Wschodniej w Brukseli odbyła się konferencja pt. „Współpraca transgraniczna – wyzwania dla bezpieczeństwa i rozwoju”, poświęcona wymianie doświadczeń i najlepszych praktyk między regionami przygranicznymi Polski i Europy. Konferencję otworzyli Piotr Pilch, Wicemarszałek Województwa Podkarpackiego, oraz Łukasz Prokorym, Marszałek Województwa Podlaskiego, którzy podkreślili znaczenie współpracy transgranicznej dla rozwoju regionalnego i bezpieczeństwa.

Podczas konferencji omówiono kwestie związane z technologiami, bezpieczeństwem, infrastrukturą krytyczną, technologiami podwójnego zastosowania, rozwojem gospodarczym regionów przygranicznych oraz wykorzystaniem środków unijnych.

Moderatorem wydarzenia był dr Jakub Olchowski, a w gronie prelegentów znaleźli się m.in.: Michalis Ketselidis, Maksym Kozicki, Zofia Kwolek, Jakub Dzik, Anna Nałęcz-Kobierzycka, Carina Jäntti, Jacek Piorunek, Bogdan Dyjuk i dr Tomasz Husak. Wydarzenie zgromadziło przedstawicieli regionów UE, instytucji unijnych oraz środowisk eksperckich, stanowiąc platformę wymiany doświadczeń i dobrych praktyk.

Konferencję podsumowali Wicemarszałek Piotr Pilch i Jacek Brzozowski, Wojewoda Podlaski, omawiając m.in. kwestie Białej Księgi i europejskiego przemysłu obronnego. Uczestnicy mieli też okazję do zadawania pytań i wymiany doświadczeń podczas sesji dyskusyjnej.

Wydarzenie zakończył poczęstunek i networking, stanowiący przestrzeń do dalszych rozmów i nawiązywania współpracy między uczestnikami.

Konferencja była doskonałą okazją do podkreślenia znaczenia współpracy transgranicznej dla bezpieczeństwa oraz rozwoju gospodarczego i społecznego regionów w Europie.

Polish BBQ – Bez krawata i bez szpilek

3 lipca Dom Polski Wschodniej wziął udział w wydarzeniu „Polish BBQ – Bez krawata i bez szpilek”, zorganizowanym przez Business & Science Poland z okazji zakończenia Polskiej Prezydencji w Radzie Unii Europejskiej.

Podczas spotkania zaprezentowano stoisko Domu Polski Wschodniej, promując bogactwo i różnorodność regionów Polski Wschodniej oraz realizowane inicjatywy. Wśród nich znalazł się także Polish Run – wydarzenie sportowe, które każdego roku przyciąga miłośników biegania i aktywnego stylu życia z Polski oraz z wielu innych krajów Europy i świata.

W wydarzeniu wzięło udział ponad 100 osób, w tym przedstawiciele instytucji Unii Europejskiej, przedstawiciele regionów Polski w Brukseli, przedstawiciele polskich instytucji i organizacji, przedstawiciele środowisk eksperckich, przedstawiciele sektora prywatnego oraz partnerów BSP w Brukseli.

Udział w wydarzeniu był okazją do zaprezentowania potencjału Polski Wschodniej w Brukseli, budowania pozytywnego wizerunku regionów oraz nawiązywania nowych kontaktów i współpracy w środowisku europejskim.

Sprawy bieżące

25 lipca przedstawiciele województw funkcjonujących w ramach inicjatywy Dom Polski Wschodniej wzięli udział w spotkaniu pożegnalnym Dagmary Jasińskiej – Konsul RP w Brukseli.

Obecnie trwają przygotowania do następujących wydarzeń:

- 27-29 sierpnia – posiedzenie Grupy Roboczej;
- 6 września – Bieg Polski;
- 30 września lub 1 października – konferencja „Dolina Wodorowa – przekrojowa perspektywa rozwoju Polski Wschodniej”;
- 2 października – konferencja „Trzy Wymiary Inicjatywy Trójmorza – Regionalny, Naukowy i Parlamentarny”;
- 8-9 grudnia – wizyta studyjna w Brukseli;
- 10 grudnia – spotkanie przedświąteczne w Domu Polski Wschodniej.

PROGRAMY, PROJEKTY, STAŻE, STYPENDIA

Fulbright Junior Research Award

Stypendia badawcze w USA dla osób przygotowujących rozprawę doktorską na polskich uczelniach i instytutach naukowych.

Fundator: Polsko-Amerykańska Komisja Fulbrighta

Termin: 5.09.2025 r.

<https://www.eurodesk.pl/granty/fulbright-junior-research-award>

Program stypendialny Fundacji Konrada Adenauera

Kolejna edycja programu stypendialnego skierowanego do wybitnie uzdolnionych studentów uczelni wyższych.

Fundator: Fundacja Konrada Adenauera w Polsce

Termin: 15.09.2025 r.

<https://www.eurodesk.pl/granty/program-stypendialny-dla-studentow>

FLEX - roczne stypendium dla uczniów na naukę w szkołach średnich w USA

Program wymiany uczniów, umożliwiający spędzenie roku szkolnego i naukę w szkołach średnich w USA. Cały okres wymiany uczniowie mieszkają u amerykańskich rodzin.

Fundator: American Councils for International Education

Termin: 16.09.2025 r.

<https://www.eurodesk.pl/granty/flex-roczne-stypendium-usa>

Europejski Korpus Solidarności – Korpus Pomocy Humanitarnej

Projekty wolontariatu w zakresie działań związanych z pomocą humanitarną poza UE.

Fundator: Komisja Europejska – Europejska Agencja
Wykonawcza ds. Edukacji i Kultury

Termin: 23.09.2025 r.

<https://www.eurodesk.pl/granty/eks-korpus-pomocy-humanitarnej>

Stypendia Dyrekcji Komisji Europejskiej ds. Tłumaczeń Ustnych i Konferencji

Stypendia dla studentów studiów magisterskich lub podyplomowych z zakresu tłumaczeń ustnych oferowanych przez renomowane uniwersytety lub instytucje kształcenia wyższego.

Fundator: Komisja Europejska – Dyrekcja Generalna ds. Tłumaczeń Ustnych

Termin: 26.09.2025 r.

<https://www.eurodesk.pl/granty/stypendia-dyrekcji-komisji-europejskiej-ds-tlumaczen-ustnych-i-konferencji>

Rezydencje Artystyczne PACT Zollverein

Stypendia na pobyt w ośrodku PACT Zollverein w Niemczech i realizację własnych projektów artystycznych.

Fundator: PACT Zollverein

Termin: 29.09.2025 r.

<https://www.eurodesk.pl/granty/stypendia-artystyczne-pact-zollverein>

